

elevorganisasjonen

Til Koordineringsgruppe for direktoratene med ansvar for barn og unge
Fra Kristin Schultz, *påtroppende leder* og Frida Hagen, *påtroppende nestleder*
Dato 16.06.2020

Innspill fra Elevorganisasjonen

Elevorganisasjonen ønsker å takke for muligheten til å komme med innspill til rapportering fra koordineringsgruppen for tjenester til sårbare barn og unge.

Korona har på mange måter påvirker tjenestene i skolen. Klasserommet ble snudd på hodet og alle måtte plutselig venne seg til en skolehverdag som foregikk over nett. Problemstillingene man skisserte i starten handlet for det meste om digital kompetanse og undervisning - likevel, har vi erfart at en av de tjenestene som i størst grad fikk endringer i tilbudet sitt, er skolehelsetjenesten.

Skolehelsetjenesten er en tjeneste som blir aktivt brukt av elevene i skolen. Det er et gratis tilbud, hvor du kan få hjelp av helsesykepleier, noen ganger også skolelege, miljøterapeuter, fysioterapeut og psykolog. De som jobber der har taushetsplikt, som legger til rette for et lavterskeltilbud for elevene.

Under hjemmeskole-perioden merket flere utfordringer knyttet til skolehelsetjenesten, og vi har fått rapportert fra våre medlemmer at tjenesten opplevdes for mange som ikke-eksisterende. Elevene visste ikke om de kunne ta kontakt eller ikke, heller ikke hvordan de i så fall skulle ta kontakt. Det var lite informasjon om hvordan man kunne bruke skolehelsetjenesten fra hjemmekontoret. Det å være i karantene oppleves for mange som en stor psykisk påkjenning, noe som gjorde at samtidig som tjenesten ble mindre tilgjengelig, økte elevenes behov for å ha den.

På lik linje med veldig mye annet i skolen under korona var det også stor variasjon i mengden oppfølging av elever som allerede hadde behov for tjenestene. Det var i utgangspunktet vanskelig for, for eksempel, sosialrådgivere å få kontakt med flere, men noen elever opplevde å ikke bli fulgt opp i det hele tatt. Skoleeierne satte i alt for liten grad merkbare forventninger eller retningslinjer for de ulike skolene og tilbudene.

Selv om skolene åpner igjen, er det ikke sikkert at de klarer å få alt tilbake til normalen. Vi håper at man med de nye smitteveilederne skal klare å få på plass et bedre tilbud, men vi er likevel bekymret for at skolenes bemanning i skolehelsetjenesten ikke vil dekke behovet hos elevmassen. Vi har tidligere erfart at budsjettpostene som omfatter skolehelsetjenesten ofte blir offer for kutt når kommuner får trang økonomi. Det er derfor en bekymring for oss at kommuner som har tapt mye i Korona-perioden, nå velger å kutte i tilbudet til skolehelsetjenesten. Veldig mange skoler påstår allerede at de har fått lite av kostnadene dekket, og det kan hende at denne usikkerheten om løftet fra staten er reelt, gjør at vi frykter at skolene kutter i tilbudene. Vi har også sett at tjenestene har sviktet i oppfølging fordi den krever mer, og at de faktisk trenger mer ressurser enn de har hatt tidligere.

elevorganisasjonen

De vi frykter vil komme hardest ut av situasjonen er elever som har dårlige hjemmesituasjoner. For dem oppleves skolen ofte som et fristed, og de vil derfor etter en periode med lite muligheter til å forlate hjemmet ha ekstra behov for å snakke med voksenpersoner utenfor. Mange mottak for [familievold rapporterte](#) at de hadde mindre å gjøre nå enn noensinne spesielt fordi skolene og andre ikke så elevene og kunne ikke plukke opp på tegn som hadde utløst varslinger. Dette er en indikator på at behovet for ekstra oppfølging den neste perioden er stort. Det er en bekymring blant noen at tilbudet går ned, eller at etterspørselen går opp, slik at man i mindre grad får mulighet til å snakke med f.eks. helsesykepleier. Likevel, er dette en problemstilling som rammer alle som har slitt generelt under Korona, uavhengig av om det er pga. psykiske plager, problemer med å prestere på skolen, ensomhet eller vold i hjemmet.

For å kunne motvirke effektene av korona-tiltakene, er det spesielt viktig at ikke alt ansvaret ligger på tjenestene, men også lærerne som omgås elevene. Skolene må bruke ressurser på å også trene lærerne i større grad på å følge opp elevene og merke tegn på forandring i prestasjoner og atferd. Elevene trenger direkte oppfølging fra skolehelsetjenesten og rådgivertjenesten og det skal ikke nedprioriteres, men ved å også inkludere faglærerne og spesielt kontaktlærerne har man mulighet til å plukke opp på enda flere elever som er i faresonen for øyeblikket. Det er viktig at kontaktlærerne virkelig setter inn støtet for å ta kontakt med alle elevene og spesielt at faglærerne rapporterer inn om de merker stor endring i prestasjon eller atferd hos noen elever.

Gruppen elever som nå har behov for å nytte seg av tjenestene er trolig høyere enn noen gang tidligere. Disse elevene trenger personlig oppfølging og regelmessig kontakt med fagfolk, og vi ser derfor behov for økt bemanning i tjenestene. Flere skoler hadde allerede i utgangspunktet for lite fagpersonell til stede på skolene, som vi nå kommer til å se alvorlige konsekvenser av som følge av korona-situasjonen. Det er nå spesielt viktig at elever ikke lenger møter en lukket dør. Ingen chatte-tjeneste eller annen digital løsning kommer til å kunne erstatte den reelle kontakten elevene trenger å få med voksne roller i skolen.

Oslo, 16. juni 2020

På vegne av Elevorganisasjonen,

Kristin Schultz
Påtroppende leder

Frida Hagen
Påtroppende nestleder